

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26.04.2013 r.

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Świdnicy

Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący-Sędzia : SSO Monika Kiwiorska-Pająk

Protokolant : sekretarz sądowy Dorota Kaźmierczak-Binder

przy udziale - - -

po rozpoznaniu w dniu 26.04.2013 r. w Świdnicy

sprawy (...) **Spółdzielni (...) w W.**

przy udziale zainteresowanych H. B. i B. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o wysokość podstawy wymiaru składek

na skutek odwołań (...) **Spółdzielni (...) w W.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

z dnia 16.11.2012 r. Nr (...) (dot. H. B.)

z dnia 16.11.2012r. Nr: (...) (dot. B. Z.)

I. oddala odwołania;

II. zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. kwotę 240 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt. VII U 85/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawca (...) Spółdzielnia (...) w W. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 16.11.2012 r. nr (...) na podstawie, której strona pozwana ustaliła zainteresowanej H. B. podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe, ubezpieczenie zdrowotne za miesiące : 05/2007, 05/2008,06/2009,05/2010 z tytułu umowy o pracę wykonywanej u płatnika składek (...) Spółdzielnia (...) w W. oraz od decyzji z tego samego dnia nr (...) na mocy, której strona pozwana ustaliła podstawy wymiaru składek dla zainteresowanej B. Z. na w/w ubezpieczenia za miesiące 01-06/2003 r., 09-12/2003 r., 01-06/2004 r.,09-12/2004., 01-06/2005 r., 10-12/2005 r.,01-06/2006 r., 09-12/2006 r., 01-06/2007 r., 10-12/2007

r., 01-06/2008 r., 09-12/2008 r., 01-06/2009 r., 09-11/2009 r., 01-06/2010 r., 09-12/2010 r., 01-06/2011 r., 08-10/2011 r. tytułu umowy o pracę u w/w płatnika składek (...) Spółdzielnia (...) w W.. Wnioskodawca zaskarżył w/w decyzje w całości i wniósł o ich uchylenie i umorzenie postępowania. Wnioskodawca wskazał iż zaskarżone decyzje są wynikiem przeprowadzonej przez stronę pozwaną kontroli której przedmiotem była ocena prawidłowości wypłacanych diet członkom Rady Nadzorczej, którymi są zatrudnieni w (...) (...) pracownicy i jej byli pracownicy będący na emeryturze. Wnioskodawca podniósł, iż (...) Spółdzielnia (...) w W. jest Spółdzielnią, która zgodnie z prawem spółdzielczym w swojej strukturze ma Walne Zgromadzenie zwoływane co najmniej raz do roku, Radę Nadzorczą obradującą oraz Zarząd, który reprezentuje Spółdzielnię w stosunkach zewnętrznych i wewnętrznych. Rada Nadzorcza powoływana jest dla oceny prawidłowości działania Zarządu Spółdzielni i zbiera się na plenarnych posiedzeniach, w których uczestniczą wszyscy jej członkowie lub na Prezydium Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza ma prawo żądania od Zarządu określonych informacji, wyjaśnień czy sprawozdań. Wnioskodawca podniósł, że udział pracowników w posiedzeniach Rady Nadzorczej jest obowiązkowy ponieważ Rada Nadzorcza korzysta z ich z wiedzy. Według wnioskodawcy od wpłaconych diet emerytom winien odprowadzić jedynie składkę zdrowotną. Podobnie od wypłaconych diet pracownikom Spółdzielni winna być odprowadzona jedynie składka zdrowotna albowiem pracownicy ci byli zatrudnieni na pełnym etacie i osiągalni wynagrodzenie wyższe od minimalnego wynagrodzenia pracowników. W tej sytuacji wnioskodawca uznał, iż wydana decyzja jest bezzasadna albowiem niezbędne składki na różne fundusze za pracowników jak i za osoby, które pobierają świadczenia emerytalne zostały opłacone w całości.

Strona pozwana w odpowiedzi na odwołanie wniosła o :

1. oddalenie odwołań
2. połączenie spraw z w/w odwołań do ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia z uwagi na tożsamą podstawę prawną i faktyczną
3. zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz strony pozwanej kosztów zastępstwa procesowego w kwocie po 120 zł w każdej z połączonych spraw.

Uzasadniając powyższe strona pozwana wskazała, że w wyniku postępowania kontrolnego u płatnika składek (...) Spółdzielnia (...) w W. ustaliła, że wnioskodawca wypłacał zainteresowanym diety z tytułu uczestnictwa w posiedzeniach Rady Nadzorczej, której zainteresowani byli członkami. Od diet wypłacanych zainteresowanym płatnik składek naliczał i odprowadzał wyłącznie składkę na ubezpieczenie zdrowotne, nie opłacał natomiast składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne. Jak również nie sporządzał ani nie przedkładał do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wymaganej przepisami dokumentacji rozliczeniowej pracowników, w tym miesięcznych raportów imiennych ZUS RCA, uwzględniających w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne zatrudnionych przez siebie zainteresowanych przychodu osiąganego przez nich z tytułu „ diet ” za uczestnictwo w posiedzeniach Rady Nadzorczej Spółdzielni. Strona pozwana wskazała, iż zgodnie z przepisem art. 18 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe pracowników stanowi osiągnięty przez nich przychód. Zaś obowiązkiem płatnika składek jest zgodnie z art. 46 cytowanej ustawy, naliczanie i odprowadzanie składek na ubezpieczenie społeczne oraz prawidłowe jego dokumentowanie w składanej do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dokumentacji rozliczeniowej. W związku z tym, że w/w płatnik składek obowiązkom tym uchybił strona pozwana zobowiązana jest do działania z urzędu i wydania decyzji w przedmiocie wymiaru składek na ubezpieczenie.

Postanowieniem tut. Sądu z dnia 19.02.2013 r. połączono sprawę o sygn. akt VII U 90/13 ze sprawą o sygn. akt VII U 85/13 celem ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia oraz prowadzenia pod wspólną sygnaturą VII U 85/13.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Zainteresowana H. B. była zatrudniona u płatnika składek (...) Spółdzielnia (...) w W. w okresie od 10.04.1991 r. do 31.01.2012 r. w pełnym wymiarze czasu pracy w charakterze sprzedawcy.

Zainteresowana B. Z. jest zatrudniona u w/w płatnika składek od 21.12.1977 r. na umowę o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy ostatnio w charakterze Kierownika Sekcji Marketingu.

Zainteresowane H. B. i B. Z. nie są członkami Rady Nadzorczej działającej u w/w płatnika składek.

Zainteresowana B. Z. i H. B. uczestniczyły w Radach Nadzorczych działających u płatnika składek. W ramach udziału w posiedzeniach Rady Nadzorczej zajmowały się :

1. przygotowaniem projektów uchwał Rady Nadzorczej między innymi :

- w zakresie sprzedaży nieruchomości, ustalania hipoteki kaucyjnej na nieruchomościach, zaciągania zobowiązań finansowych, zmian do Statutu Spółdzielni wynikających z nowych przepisów prawa Spółdzielczego, zatwierdzania wyników finansowych spółdzielni.

2. przygotowaniem zaleceń i ocen kierowanych do Zarządu Spółdzielni między innymi w zakresie wprowadzania i dostosowania w Spółdzielni obowiązujących przepisów prawa spółdzielczego oraz ocen w zakresie przyjętych sprawozdań dotyczących działalności i promocji Spółdzielni.

3. przygotowaniem ocen wykonywania budżetu Spółdzielni i ocen zamierzeń Zarządu, które polegało na podsumowaniu bilansu i wniosków wynikających z polustracyjnej oceny działalności Spółdzielni i przedstawienia programu działania na kolejne lata.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. w okresie od 05.12.2011 r. do 12.04.2012 r. z przerwą w dniach : od 14.12.2011 r. do 18.12.2011 r., od 20.12.2011 r. do 21.02.2012 r., od 23.02.2012 r. do 27.02.2012 r., od 02.03.2012 r. do 14.03.2012 r., przeprowadził kontrolę u w/w płatnika składek w zakresie prawidłowości i rzetelności obliczania, potrącania i opłacania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszania do ubezpieczeń i ubezpieczenia zdrowotnego. Kontrolą objęto okres od 01/2003 r. do 10/2011 r.

W toku kontroli ustalono, iż w/w płatnik składek na podstawie uchwały nr 9 Rady Nadzorczej z dnia 28.03.2001 r. w sprawie zatwierdzania diet za udział w posiedzeniu Rady Nadzorczej wypłacił zainteresowanym H. B. i B. Z. nie będącymi członkami Rady Nadzorczej wynagrodzenie w formie „ diety” za uczestniczenie w posiedzeniach Rady Nadzorczej w wysokości 20% brutto od najniższego wynagrodzenia. Zainteresowanej H. B. wypłacono w/w diety za okresy : 05/2007 r., 05/2008 r., 06/2009 r., 05/2010 r. Zaś zainteresowanej B. Z. za okresy : 01-06/2003 r., 09-12/2003 r., 01-06/2004 r., 09-12/2004., 01-06/2005 r., 10-12/2005 r., 01-06/2006 r., 09-12/2006 r., 01-06/2007 r., 10-12/2007 r., 01-06/2008 r., 09-12/2008 r., 01-06/2009 r., 09-11/2009 r., 01-06/2010 r., 09-12/2010 r., 01-06/2011 r., 08-10/2011.

Od wypłaconych zainteresowanym H. B. i B. Z. diet w/w płatnik składek naliczył składki na ubezpieczenie zdrowotne. Nie naliczył składek na ubezpieczenie społeczne.

Za okresy za które wypłacono zainteresowanym diety płatnik składek nie złożył raportów imiennych ZUS RCA uwzględniających w podstawie wymiaru składek przychód z tytułu diety za uczestniczenie w Radach Nadzorczych.

Decyzją z dnia 16.11.2012 r. nr (...) strona pozwana ustaliła podstawy wymiaru składek dla zainteresowanej H. B. na ubezpieczenie społeczne emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe, ubezpieczenie zdrowotne za miesiące 05/2007 r., 05/2008 r., 06/2009 r., 05/2010 r. z tytułu umowy o pracę wykonywanej u płatnika składek (...) Spółdzielnia (...) w W..

Decyzją z dnia 16.11.2012 r., nr (...) strona pozwana ustaliła podstawy wymiaru składek dla zainteresowanej B. Z. na ubezpieczenia społeczne emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe, ubezpieczenie zdrowotne, za miesiące : 01-06/2003 r., 09-12/2003 r., 01-06/2004 r., 09-12/2004., 01-06/2005 r., 10-12/2005 r., 01-06/2006 r., 09-12/2006

r., 01-06/2007 r., 10-12/2007 r., 01-06/2008 r., 09-12/2008 r., 01-06/2009 r., 09-11/2009 r., 01-06/2010 r., 09-12/2010 r., 01-06/2011 r., 08-10/2011 z tytułu umowy o pracę.

Na ustalone podstawy wymiaru składek składa się wynagrodzenie zasadnicze jakie zainteresowane uzyskały w danym miesiącu plus dieta.

Dowód :

- **akta osobowe H. B. i B. Z.**
- **protokół kontroli u płatnika składek (...) Spółdzielnia (...) w W. w wersji elektronicznej**
- **akta ZUS**

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd zważył :

Odwołania nie zasługują na uwzględnienie.

Bezspornym jest iż zainteresowane H. B. i B. Z. za okres za który otrzymały diety z tytułu uczestniczenia w Radzie Nadzorczej u płatnika składek (...) Spółdzielnia (...) w W. były pracownikami w/w płatnika składek oraz nie były członkami Rady Nadzorczej.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie jest to, czy od wypłaconych zainteresowanym przez płatnika składek diet za uczestnictwo w posiedzeniach Rady Nadzorczej płatnik składek jest obowiązany odprowadzić składki na ubezpieczenie społeczne emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe, ubezpieczenie zdrowotne.

Według w/w płatnika składek z tytułu wypłaconych zainteresowanym kwot diet jest on zobowiązany odprowadzić wyłącznie składki na ubezpieczenie zdrowotne. Zdaniem strony pozwanej wypłacone diety są przychodem z tytułu zatrudnienia i należy je na podstawie 18 ust.1 ustawy systemowej uwzględnić w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe, ubezpieczenie zdrowotne za miesiące za które je wypłacono.

Zgodnie z przepisem art. 18 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych / tekst jednolity Dz.U. z 2009 r., nr 205, poz.1585 ze zm. /, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe ubezpieczonych pracowników stanowi przychód.

Na mocy § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18.12.1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz.U. z 1998 r., nr 161, poz.1106 z późn. zm. podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, osiągniany przez pracowników u pracodawcy z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887) oraz § 2.

W przepisie § 2 cyt. rozporządzenia wskazano przychody, które nie stanowią podstawy wymiaru składek pracowników. Żaden z punktów w/w przepisu nie wymienia świadczenia z tytułu uczestnictwa w posiedzeniach rady nadzorczej, a diety przewidziano jedynie z tytułu podróży służbowej.

Wskazać należy, iż w świetle w/w przepisów rację ma strona pozwana, iż wypłacone zainteresowanym diety z tytułu uczestnictwa w Radzie Nadzorczej są przychodem z tytułu zatrudnienia, który należy uwzględnić w podstawie wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne albowiem czynności związane z udziałem w Radzie Nadzorczej polegające na przygotowywaniu projektów uchwał Rady Nadzorczej wykonywane były przez zainteresowane na podstawie łączącego wnioskodawcę i zainteresowane stosunku pracy, a brak jest przepisu który pozwalałby na wyłączenie tego typu świadczeń z obliczenia podstawy wymiaru składek. Wskazać należy, iż z zakresu obowiązków B. Z. wynika wprost, że do jej obowiązków jako kierownika sekcji marketingu należy opracowywanie materiałów informacyjnych

oraz uczestniczenie w naradach i posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej Spółdzielni na których omawiane są zagadnienia z zakresu działalności handlowej co jednoznacznie świadczy, iż wykonywane przez zainteresowaną czynności na rzecz Rady Nadzorczej wykonywane były w ramach zatrudnienia. Również z zakresu zadań działu marketingu wynika, że realizuje on wnioski i postulaty Rady Nadzorczej i jej komisji oraz komitetów członkowskich w zakresie usprawnienia działalności handlowej, ochrony nabywców i zwalczania nadużyć.

Wskazać również należy, że brak podstaw do wyłączenia w/w diet z podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne na podstawie § 2 cytowanego rozporządzenia ponieważ nie zostały one wymienione w w/w przepisie. Przepis ten w pkt.16 wyłącza jedynie z podstawy wymiaru składek diety przysługujące z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju. Ponieważ wypłacone zainteresowanym diety są związane z uczestnictwem w Radach Nadzorczych brak podstaw do ich wyłączenia z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne na mocy cytowanego przepisu.

Podstawy do zwolnienia z opłacania składek przychodu nazwanego przez stronę powodową dietą nie można doszukiwać się również w treści przepisów ustawy z dnia 26.07.1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych / Dz.U. z 2012r., Nr 361/, do której nawiązuje §1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18.12.1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe . Ustawodawca w art. 13 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych definiując przychody z działalności wykonywanej osobiście stanowi w punkcie piątym, że za przychody takie uważa się przychody otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich, bez względu na sposób powoływania tych osób, nie wyłączając odszkodowania za utracony zarobek, z wyłączeniem przychodów, o których mowa w pkt 7. Punkt siódmy cytowanego artykułu stanowi z kolei, że za przychody z działalności wykonywanej osobiście uważa się przychody otrzymywane przez osoby, niezależnie od sposobu ich powoływania, należące do składu zarządów, rad nadzorczych, komisji lub innych organów stanowiących osób prawnych. Z zastosowania w punkcie piątym art. 13 u.p.d.o.f. formuły „z wyłączeniem” wynika, że przepis punktu siódmego jest przepisem szczególnym w stosunku do przepisu punktu piątego, ponieważ określa wyjątek. W konsekwencji oznacza to, że ustawodawca wyłączył z kategorii przychodów otrzymywanych w związku z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich / pkt 5/ przychody otrzymywane przez osoby należące do organów stanowiących osób prawnych /pkt 7/. Z kolei przewidziane w art. 21 ust. 1 pkt 17 u.p.d.o.f. zwolnienie od podatku dochodowego obejmuje diety oraz kwoty stanowiące zwrot kosztów, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich - do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty 2.280 zł. Z tego unormowania z kolei wynika, że odnosi się ono wyłącznie do przychodów określonych w art. 13 pkt 5 u.p.d.o.f., ponieważ przychody określone w art. 13 pkt 7 u.p.d.o.f. z kategorii przychodów otrzymywanych w związku z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich zostały wyłączone. Zwolnienie określone w art. 21 ust. 1 pkt 17 u.p.d.o.f. nie obejmuje jednak wszystkich przychodów należących do kategorii zdefiniowanej w art. 13 pkt 5 u.p.d.o.f., ale tylko takie przychody, które są dietami lub kwotami stanowiącymi zwrot kosztów i nie przekraczają miesięcznie kwoty 2.280 zł.

Niewątpliwie art. 21 u.p.d.o.f., określając zwolnienia przedmiotowe od opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych, ustanawia odstępstwa od unormowanej w art. 9 ust. 1 u.p.d.o.f. reguły, w myśl której opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają dochody wszelkiego rodzaju. Nie może więc być interpretowany rozszerzająco.

Taka sytuacja nie występuje w niniejszej sprawie, gdyż o pełnieniu obowiązków społecznych można mówić, gdy dana osoba uczestniczy w pracy instytucji jako reprezentant pewnej społeczności, biorąc udział w rozwiązywaniu problemów tej społeczności w jej interesie. Wykonywanie obowiązków związanych z udziałem w posiedzeniach rady nadzorczej przez obie zainteresowane, nie ma wskazanych cech wykonywania czynności związanych z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich, gdyż było związane z pozostawaniem w stosunku pracy ze stroną powodową. Reasumując należy stwierdzić, że otrzymane przez zainteresowane świadczenie pieniężne za udział w posiedzeniach rady nadzorczej nie korzysta ze zwolnienia od podatku dochodowego, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 17 u.p.d.o.f., ponieważ nie jest dietą, a nadto pracy zainteresowanych w tym zakresie nie można utożsamiać z czynnościami związanymi z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich.

W tym stanie należało uznać, iż skoro wypłacone zainteresowanemu diety związane są z wykonywaniem czynności wynikających z zakresu obowiązków to wchodzi one obok wynagrodzenia zasadniczego do podstawy wymiaru składki od której płatnik składek jest obowiązany odprowadzić składki na ubezpieczenie społeczne.

Mając powyższe na względzie należało na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalić odwołania.

Orzeczenie o kosztach sądowych oparto o przepis art. 98 k.p.c. w związku z § 11 ust 2 i § 2 ust.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2002 r. nr 163, poz.1349 ze zm.). Sąd przyznając stronie pozwanej koszty zastępstwa procesowego wziął pod uwagę wkład pracy pełnomocnika strony pozwanej w przyczynienie się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy.